

نگاهی به «فیلم اولی‌های» سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

جشنواره بازیگردان‌ها

۴ بازیگر، منتقد قدیمی سینما و اینفلوئنسر اینستاگرامی پشت دوربین قرار گرفتند

گلمکانی منتقد سینماست که پس از سال‌ها فعالیت مطبوعاتی، «آهو» را کارگردانی کرده است. در ترکیب بازیگران فیلم او هم نام‌های آشنایی چون رضا کیانیان، علی مصفا و حامد کمیلی به چشم می‌خورد و سپیده آرمان از نویسندگان مجله «فیلم» که در نگارش فیلمنامه با گلمکانی همکاری داشته از بازیگران تازه‌کار این فیلم است.

حسین سهیلی‌زاده سریال‌ساز نام آشنا که این روزها «ملکه گدایان» را در شبکه نمایش خانگی دارد، در اولین تجربه سینمایی خود «نیلگون» را با حضور محمدرضا فروتن، میترا حجار، همایون ارشادی و سام درخشانی به جشنواره آورده.

محمدامین کریم‌پور از دیگر نام‌های آشناست که بواسطه فعالیتش در فضای مجازی شناخته شده. در فیلم «حکم تجدید نظر» او که در زمان صدور پروانه ساخت جنجال‌های زیادی ایجاد کرد بازیگرانی چون ژاله صامتی، همایون ارشادی، فرید سجادی حسینی و زیبا کرمعلی حضور دارند. به این فهرست می‌توان ادوین خاچیکیان پسر زنده یاد ساموئل خاچیکیان را اضافه کرد که در تعدادی از آثار پدرش به‌عنوان تدوینگر و دستیار کارگردان حضور داشته است. «باباسیبیلو» نخستین فیلم بلند سینمایی او کمدی خانوادگی است.

ناگذاری تصمیم می‌گیرد با شرایط کنار بیاید و به دنبال هدفش برود. علی انصاریان فوتبالیست سابق از دیگر بازیگران این فیلم است که علاوه بر این فیلم «رمانتیسیم عماد و طوبا» کاوه صباغ‌زاده را هم در جشنواره دارد.

علی مصفا که حالا بیش از بازیگری به‌عنوان تهیه‌کننده فعال است «خط فرضی» فرنوش صمدی را پس از حضور موفق در جشنواره‌های بین‌المللی به جشنواره فجر آورده است. سحر دولت‌شاهی، پژمان جمشیدی، حسن پورشیرازی و آریتا حاجیان از جمله بازیگران این فیلم هستند.

■ از منتقد سینما و سریال‌ساز تا اینفلوئنسر اینستاگرامی

از دیگر نام‌های آشنا، هوشنگ

براساس یکی از نمایشنامه‌هایش مقابل دوربین برده و از حضور بازیگران شناخته شده‌ای چون فاطمه معتمدآریا و محسن تنابنده بهره برده است. «روزی روزگاری آبادان» احتمالاً برگرفته از نمایشنامه‌ای است که او سال‌ها قبل در تئاتر شهر روی صحنه برد. علاوه بر آذرنگ و اسکندری، شهاب حسینی دیگر بازیگری است که البته در مقام تهیه‌کننده پشت دوربین حضور یافته است. او «بعد از اتفاق» به کارگردانی پوریا حیدری اوره را پس از حضور در جشنواره فیلم کودک و نوجوانان راهی جشنواره فیلم فجر کرده است. این فیلم با حضور رضا کیانیان، جواد عزتی، ستاره پسیانی و گلاره عباسی داستان کودکی است که بعد از اتفاق

مجوز حضور در جشنواره را می‌یابد و آیا این فیلم‌ها بواقع نگاهی نوبه سینمای ایران می‌افزایند؟

■ ۴ بازیگر پشت دوربین

در میان کارگردانان این بخش نام‌های آشنا بسیار است؛ از سریال‌سازان و بازیگرانی که پشت دوربین قرار گرفته‌اند تا منتقد شناخته شده سینما. ستاره اسکندری و حمیدرضا آذرنگ بازیگرانی هستند که امسال در قامت فیلمساز در جشنواره حضور دارند. ستاره اسکندری «خورشید آن ماه» را به فجر فرستاده. این فیلم که در ستایش فرهنگ بلوچستان است بواسطه همکاری حسین علیزاده در چند روز اخیر بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

حمیدرضا آذرنگ اولین فیلمش را

فیلم اولی‌ها، فیلم‌هایی هستند که اولین تجربه بلند سینمایی کارگردان محسوب می‌شوند. فیلم‌اولی‌ها از آن بخش‌هایی است که در ادوار مختلف جشنواره فیلم فجر با تغییر مواجه شده. در دوره‌ای با نام «نگاه نو» هویتی مستقل یافته و در دوره‌ای حذف شده و فیلمسازانش همدوش کارگردانان پر سابقه به رقابت پرداخته‌اند. امسال یکی از همین دوره‌هاست. قرار است فیلم‌ها فارغ از اینکه اولین یا چندمین تجربه سازنده است داوری شوند. برای علاقه‌مندان جدی سینما اما طبیعتاً این دسته‌بندی همچنان وجود دارد و فهرست فیلم اولی‌ها کنجکاوی‌های خاص خودش را دارد. تجربه چند دوره اخیر نشان داده که فیلم اولی‌ها حضور مؤثر و جریان‌سازی داشته‌اند.

جشنواره در قرق فیلمسازان اول بوده، خیلی از نام‌های ناآشنا ظرف چند روز برگزاری جشنواره به امضاهای معتبر تبدیل شدند و کنجکاوی برای دنبال کردن کارنامه کاریشان بالا رفته است. امسال هم سال تازه‌نفس‌ها و شکوفایی فیلم اولی‌هاست. ۲۳ فیلم اولی در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور دارند. البته این ۲۳ فیلم قرار نیست در جشنواره فیلم فجر رونمایی شوند. تمام آثار راه یافته به بخش مسابقه ۲۲ فیلم است و باید دید از این میزان چه تعداد فیلم اولی از هیأت داوران

مؤلفه‌هایی که جلب توجه می‌کنند

دارایی در فهرست جنجالی‌های فیلم اولی قرار بگیرد. از مؤلفه‌های لازم برای تشویق به دیدن یک فیلم پرداختن به بحث داغ روز است. «سیاه‌باز» حمید همی به ماجرای فعالیت‌های یک بیت کوین باز پرداخته؛ البته این فیلم در اوایل تابستان ساخته شده و احتمالاً بحث آن ارتباطی با مباحث اخیر بیت کوین و برق و گاز و مازوت و... ندارد. «لیپار» حسین ریگی، «بی‌آبان» مهرداد کوروش‌نیا، «پسر دلفینی» محمد خیراندیش، «مامان» آرش انیسی، «تارا» کاوه قهرمان، «حرف آخر» ابراهیم شفیعی، «خانه ماهرخ» شهرام ابراهیمی، «طبقه یک و نیم» نوید اسماعیلی، «گل به خودی» احمد تجری، «لاک پشت و حلزون» رضا حماسی، «نارگیل» داوود اطیابی و «ورود و خروج ممنوع» امید آقایی دیگر فیلم‌اولی‌های سی و نهمین جشنواره فیلم فجر هستند.

فارغ از نام‌ها، نشانه‌هاست که برخی آثار فیلم اولی را کنجکاوی برانگیز کرده. دیدن نام‌های آشنایی چون جمشید هاشم‌پور، حامد بهداد، باران کوثری و سروش صحت در ترکیب بازیگران و عکس‌های منتشر شده از فیلم که نشان دهنده دهه ۶۰ و ۷۰ است توجه‌ها را به «گیج‌گاه» اولین ساخته عادل تبریزی جلب کرده است. اینکه فیلمی به یک ماجرای واقعی بپردازد که سال‌ها پیش در روستا و پاسگاه منطقه‌ای کردستان به وقوع پیوسته و از نگاه برخی اهالی منطقه ترسناک است و همکاری آیدا پناهنده به‌عنوان فیلمنامه‌نویس و مشاور کارگردان با آن کنجکاوی را برای دیدن «زاوالا» ساخته ارسلان امیری بالا برده است. محمدرضا شافاه تهیه‌کننده «دیدن این فیلم جرم است» به سراغ «مصلحت نظام» رفته است. همین گزاره کافی است تا در پیش‌بینی‌های رسانه‌ای اولین ساخته حسین